

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av skolornas arbete för
att förebygga studieavbrott i gymnasieskolan vid
Gävle Praktiska gymnasium i Gävle kommun

Innehåll

Inledning	sid. 1
Bakgrundsuppgifter om Gävle Praktiska gymnasium	sid. 2
Bakgrund och syfte	sid. 2
Frågeställningar	sid. 3
Resultat	sid. 3
Metod och material	sid.11

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolornas arbete för att förebygga studieavbrott i gymnasieskolan på yrkesprogram under hösten 2014 och våren 2015. Granskningen vid Gävle Praktiska gymnasium i Gävle kommun ingår i detta projekt. Granskningen görs med utgångspunkt från ett antal elever vid den utvalda skolan, (se metod). Resultatet avser således endast de elever på skolan vars skolsituation har granskats. Det finns fler elever med frånvaroproblematik på skolan, men deras studiesituation har således inte granskats.

Gävle Praktiska gymnasium besöktes den 20-22 januari 2015. Ansvariga inspektörer har varit utredarna Eva Lanteli och Annica Emmervall. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av skolornas arbete för att förebygga studieavbrott i gymnasieskolan genomförs i ytterligare 30 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Gävle Praktiska gymnasium

Gävle Praktiska gymnasium är en fristående gymnasieskola i Gävle kommun med knappt 80 elever. Skolan erbjuder ett flertal yrkesprogram: barn och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna måleri och husbyggnad, hantverksprogrammet med inriktningarna florist och hud och spa, industritekniska programmet med inriktning svets och plåt, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt VVS och fastighetsprogrammet.

Utbildningen leds av en rektor. Huvudman för skolan är Praktiska Sverige AB. Skolan startade sin verksamhet läsåret 2006/2007.

Bakgrund och syfte

Elever som helt lämnar utbildningssystemet är under stor risk för att hamna utanför arbetsmarknaden och att få såväl ekonomiska som psykosociala problem framöver. Även elever som genomgår gymnasieskolan utan slutbetyg är under stor risk för utanförskap, särskilt i de fall då eleverna saknar betyg i ett stort antal kurser.

Trots att i stort sett samtliga ungdomar börjar gymnasieskolan är det endast 74 procent av landets 20-åringar som har ett slutbetyg från gymnasiet¹. För de nationella programmen är det yrkesprogrammen som har lägst andel elever som når ett slutbetyg inom tre år. Totalt sett är det knappt en procent av eleverna som startade på ett nationellt program i gymnasiet hösten 2011 som sedan inte finns registrerade i gymnasieskolan år två eller tre. Det vanligaste skälet till att eleverna inte fullföljer sin skolgång är alltså inte att de helt avbryter sina studier – utan istället att de fortsätter vara formellt registrerade i skolan men utan att nå slutbetyg. Att förhållandevis få elever formellt avbryter studierna pekar på att det finns ett stort antal elever som befinner sig i riskzonen för att avbryta sin utbildning, en grupp elever som skolan bör rikta förebyggande insatser mot.

En del i arbetet med att motverka studieavbrott handlar om att främja närvaro och deltagande, exempelvis genom en god generell undervisning och en trygg skolmiljö. En annan del i arbetet riktar sig *mer specifikt* till de elever som av olika skäl påbörjat en process mot studieavbrott, där det är centralt att skolan identifierar dessa elever samt utreder och sätter in åtgärder som utgår från elevens behov. Ett tydligt uttryck för att en elev är i negativ spiral som kan leda

¹ Avser elever i den "gamla" gymnasieskolan då den första årskursen elever i den "nya" gymnasieskolan tar examen våren 2014.

till studieavbrott är att eleven **riskerar att inte nå målen i ett eller flera ämnen och/eller har hög frånvaro i skolan**. Det kan finnas flera orsaker till detta, bl.a. problem i den pedagogiska miljön eller i den sociala miljön. Detta kan också samverka med sådana faktorer som inte har sitt ursprung i skolmiljön t.ex. problem i hemmiljön men där skolan ändå ska stödja eleven till att fullfölja utbildningen.

Kvalitetsgranskningens syfte är därför att granska om elever, som riskerar att inte nå kunskapskraven, får det pedagogiska stöd de behöver, för att förebygga att de avbryter sina studier och istället når en yrkesexamen.

Frågeställningar

Förebygger gymnasieskolan studieavbrott genom att möta elevernas behov av pedagogiskt stöd så att eleverna ges möjlighet att nå kunskapskraven och nå en yrkesexamen?

1. Utgör elevens behov grunden för utformande av stödåtgärder för att eleven ska kunna nå kunskapskraven?
2. Motiveras eleven till att delta i och genomföra de åtgärder som formulerats för att eleven ska kunna nå kunskapskraven?
3. Samverkar berörda aktörer inom skolan kring eleven så att stödet genomförs så effektivt som möjligt?

Resultat

Utifrån tidigare nämnda frågeställningar har Skolinspektionen bedömt kvaliteten i hur skolan arbetar med att förebygga Studieavbrott för eleverna i urvalet och identifierat tre prioriterade utvecklingsområden. Dessa beskrivs nedan.

Utvecklingsområden

Utgör elevens behov grunden för utformande av stödåtgärder för att eleven ska kunna nå kunskapskraven?

Här granskas att de stödåtgärder som formulerats är anpassade för den enskilde eleven. En förutsättning för detta är att eleven är involverad i arbete med att ta fram åtgärder. Det kan avse stödbehov i olika ämnen. Det kan också avse olika dimensioner av stöd, exempelvis anpassning av arbetsformer, stöd för att organisera sitt arbete eller stöd för att hantera sociala aspekter av utbildningen. Åtgärderna ska följas upp för att säkerställa att de har den avsedda effekten och annars korrigeras.

Kartläggning och utredning av elevernas behov

Eleverna ger i intervjuer uttryck för att deras mentorer tagit initiativ till ett flertal möten under deras tid på Gävle Praktiska gymnasium. Mötena har initierats på grund av elevernas omfattande frånvaro och därmed svårigheter att nå kursmålen. Det bekräftas även av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av. För flera elever i urvalet finns dokumenterade beskrivningar av möten med elever och föräldrar, dokumentation från utvecklingssamtal och från elevvårdskonferenser. Dock framgår av samma dokumentation att elevernas behov i flertalet fall inte är identifierade. Istället konstateras att eleverna är frånvarande eller riskerar att inte nå kunskapskraven i flera kurser.

Enligt lärarna och elevhälsan saknas fungerande rutiner för att kartlägga, utreda och ge särskilt stöd till de elever som behöver det. Skolsköterskan och rektorn menar att många mentorer lägger ner mycket arbete med eleverna i urvalet, men rutinerna kring särskilt stöd fungerar inte och de åtgärder som beslutas träffar enligt skolsköterskan inte alltid rätt. När lärarna upptäcker att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven eller har stor frånvaro kontaktas elevens mentor som kallar eleven och elevens vårdnadshavare, om eleven är omyndig, till ett möte. Av såväl dokumentation som intervjuer med lärarna framkommer att de saknar kunskap om behoven hos flertalet av elever i urvalet. Flera elever beskriver i intervjuer konkreta behov som skolan skulle kunna tillgodose, exempelvis hjälp med att strukturera studierna eller anpassad metodik i olika ämnen. Men av dokumentationen framgår oftast att elevens behov består i att eleven behöver förbättra sin närvaro i skolan.

Rektorn, som vid granskningstillfället arbetat en dryg termin på skolan, uppger att han har arbetat med att förbättra kartläggningsrutinerna. Lärarna har uppmanats att skriva så kallade uppmärksammanden för de elever som av någon anledning riskerar att inte nå kunskapskraven. Det har enligt rektorn lett till att ett flertal sådana uppmärksammande inkommit till honom, men inte med den kvalitet som rektorn menar behövs. Av de uppmärksammanden som Skolinspektionen tagit del av framgår exempelvis att eleverna har stor frånvaro och riskerar att inte nå kunskapskraven i ett flertal kurser. Dock framgår inte elevens behov eller vilka åtgärder som behöver vidtas för att stödja eleven.

Enligt lärarna känner de oftast inte alls till varför eleven är frånvarande. Mentorerna som Skolinspektionen talat med menar att flertalet av dem har en återkommande dialog med eleverna i urvalet kring deras närvaro och studier och hur skolan ska kunna stötta dem. Mentorerna menar att de saknar kompetens att utreda varför en elev är frånvarande och överlämnar istället det ansvaret till elevhälsan, vilket i praktiken innebär skolsköterskan. Enligt skolsköterskan förs

samtal kring eleverna på elevhälsomöten varannan vecka. Hon har även enskilda samtal med flera av eleverna i urvalet. Men enligt lärarna får de inte någon återkoppling från skolsköterskan kring elevernas behov med hänsyn till sekretessen. Mentorerna och lärarna menar att de gör så gott de kan när det gäller att motivera eleverna och vidta åtgärder för att stötta dem. Enligt mentorerna är det stora problemet ofta att eleverna i urvalet har stor frånvaro. Av dokumentationen från möten med olika elever i urvalet framkommer inte alltid tydliga stödinsatser utan mer uppmaningar att eleven behöver skärpa sig, förstå vikten av att vara närvarande och jobba ikapp de uppgifter och moment som eleven saknar.

Lärarna och elevhälsan uppger i intervjuer att det finns stora brister kring beslut om och uppföljning av åtgärder för enskilda elever som tas upp på elevhälsoteamets möten. Enligt lärarna skriver de uppmärksammanden som sen inte leder någon vart då rutinerna kring den vidare hanteringen och ansvarsfördelningen i processen är otydlig. Rektorn uppger att det är lärarnas uppgift att skriva pedagogiska utredningar men att de ännu inte har kommit så långt i processen kring särskilt stöd att rutinerna fungerar fullt ut. Enligt rektorn har arbetet med processen kring särskilt stöd stannat upp då specialläraren slutade vid årsskiftet. Av dokumentationen framgår att endast en elev i urvalet har en pedagogisk utredning, daterad i januari 2015, där mentorn konstaterar att insatta åtgärder inte fungerat och att eleven behöver få särskilt stöd. För flera av eleverna i urvalet finns dokumenterade uppgifter om frånvaro och risk för icke godkänt betyg i olika kurser sen mer än ett år tillbaka. Några pedagogiska utredningar har inte gjorts för någon av dessa elever, enligt vad Skolinspektionen erfar.

Av elevintervjuerna framgår att eleverna i urvalet har vuxna som de känner tillit till i skolan, vuxna som de uppfattar bryr sig om dem. Men det är inte alltid dessa personer är elevernas mentorerna, dvs. de som har ansvaret för att stötta eleverna och se till att skolan vid behov vidtar nödvändiga åtgärder. Det är heller inte alltid så att eleverna upplever att besluten om åtgärder sker i dialog med dem. Eleverna är med på mötena de kallas till men deltar inte alltid aktivt i de beslut som fattas. För några av eleverna i urvalet visar dokumentationen att flera möten hållits under mer än ett års tid. De beslutade åtgärderna har dock inte lett till att elevens situation har förändrats. Enligt rektorn och lärarna finns ingen gemensam syn på vad mentorsrollen innebär och i intervjuer med elever, lärare och elevhälsa framkommer att det finns skillnader i på vilket sätt mentorerna på skolan förmår stötta eleverna i urvalet. Bristande rutiner kring kartläggning och utredning av behoven hos eleverna i urvalet gör att deras möjligheter till relevant stöd blir upp till enskilda mentorers individuella kompetens och drivkraft. Av intervjuer med såväl lärare, mentorerna, elevhälsa och elever framkommer att dessa skillnader har och har haft en avgörande be-

tydelse för de möjligheter till stöd som skolan kunnat tillhandahålla för eleverna i urvalet.

Utformning och genomförande av stödinsatser

De elever som Skolinspektionen intervjuat har haft hög frånvaro under sin tid på skolan. Några av dem har F i flera kurser och riskerar ytterligare F i pågående kurser. Det finns elever i urvalet som går om en årskurs. För att komma tillrätta med elevernas omfattande frånvaro har det varit den möjligheten som skolan kunnat erbjuda eleverna i urvalet. I något fall har detta fallit väl ut för eleven som trivs och tycker att det går bättre med studierna. I andra fall har inte denna strategi fungerat. Antingen har eleven inte velat gå om en årskurs eller så kvarstår problemen med hög frånvaro.

Enligt eleverna i urvalet deltar de för det mesta i undervisningen på samma villkor som övriga elever, dvs. utan att några särskilda anpassningar görs för dem. De uppger att det är mycket upp till dem själva att klara studierna. Några av eleverna i urvalet uppger att de brukar fråga läraren om de tycker något är svårt eller försöka googla för att förstå. Intervjuer med lärare, mentorer och elever samt dokumentation visar att åtgärderna för eleverna ofta handlar om att på olika sätt arbeta ikapp med inlämningsuppgifter eller praktiska moment som de missat. Någon elev uppger att det är jobbigt att inte riktigt hänga med och att eleven skulle vilja få hjälp av lärarna med att komma ikapp med det eleven ligger efter med, att få en plan. Elevens mentor har inte kunnat hjälpa eleven med detta. En elev har på eget initiativ kontaktat en studie- och yrkesvägledare utanför skolan för att samtala om sin skolgång och möjligheten att avbryta sina studier. Skolan saknar tillgång till studie- och yrkesvägledare. Enligt rektorn kommer en studie- och yrkesvägledare att anställas på 20 procent från och med februari 2015.

Samtidigt framkommer i intervjuer med mentorer, lärare och elever att det förekommer olika former av anpassningar och extra anpassningar i undervisningen för eleverna i urvalet, även om detta sällan dokumenteras. Lärarna försöker stötta eleverna exempelvis genom att strukturera uppgifter, erbjuda specialuppgifter, muntliga provtillfällen eller enklare texter. I några fall har det hjälpt eleverna att komma vidare i vissa ämnen, inte minst i de fall eleven själv kunnat tydligt beskriva vad eleven behöver för stöd. Men såväl lärare som elever uppger att arbetet med anpassningar och extra anpassningar inte alltid hjälper eleverna. Lärarna menar att de behöver få handledning från en specialpedagog kring hur de bättre ska kunna stötta eleverna, vilket även bekräftas av rektorn som tycker att förlusten av deras speciallärare varit "katastrofal" för eleverna. Enligt uppgift från huvudmannen har en specialpedagog anställts på 20 procent, men har vid Skolinspektionens besök ännu inte hunnit påbörja sin verksamhet vid skolan.

Elever som behöver extra resurser hänvisas enligt rektorn, lärarna och eleverna ofta till den så kallade Studion för att få hjälp. Studio är enligt rektorn ett ställe dit eleverna kan gå för att läsa under lugnare former och få stöd att komma igång med uppgifter. Enligt rektorn är det en chans för de elever som inte varit närvarande i undervisningen att komma ikapp det de missat. Tidigare fanns specialläraren i Studio för att stötta eleverna. I brist på specialpedagog finns nu istället en ordinarie lärare där för att ge stöd åt elever som behöver komma ikapp med olika uppgifter. Det är upp till eleverna själva att gå till Studio. Inte alla elever i urvalet går dit, även om de skulle behöva. En elev uppger att hen är trött och hellre går hem och enligt en annan elev har tiden i Studio inte bidragit till att förbättra elevens studiesituation.

Enligt lärarna känner de inte till om några elever i urvalet har åtgärdsprogram. Rutinerna kring särskilt stöd fungerar inte enligt såväl rektorn som lärare och elever, även om rektorn menar att de arbetar med att implementera den processen. Mentorerna upprättar istället handlingsprogram för eleverna i urvalet. Av dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av framgår att det sällan finns några konkreta pedagogiska eller sociala åtgärder i handlingsprogrammet, för att elevens situation ska förbättras. Enligt lärarna är det många av dem som prövar olika strategier i undervisningen för eleverna i urvalet men utan att det dokumenteras. Några uppföljningar sker dock inte av vad åtgärderna gett för resultat. Av intervjuer med elever, mentorer och lärare framkommer att några elever får anpassningar och extra anpassningar i olika ämnen som lett till att eleven kommit vidare i ämnet. Samtidigt kvarstår behov av anpassningar och extra anpassningar i andra ämnen där eleven inte får det stöd som eleven skulle behöva. Återigen framstår, enligt Skolinspektionens bedömning, brister i kartläggning av elevens behov och mentorernas kompetens och drivkrafter som centrala för att eleverna i urvalet ska få det stöd som de behöver.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att Gävle Praktiska gymnasium behöver utveckla sitt arbete med att kartlägga, utreda, utforma och genomföra stödinsatser för eleverna i urvalet. De åtgärder som görs för flera av eleverna i urvalet fungerar sällan när det gäller att få elevens hela studiesituation att fungera, vilket gör att risken för studieavbrott kvarstår för flera elever i urvalet. Gävle Praktiska gymnasium behöver även se till att det finns fungerande rutiner för att kartlägga och utreda elevernas behov av stöd där det tydligt framgår vilka svårigheter eleven har och därmed vilka behov som skolan behöver tillgodose. Vidare behöver skolan utveckla rutiner för att ge eleverna relevant stöd som utgår från elevernas behov och se till att åtgärderna regelbundet utvärderas och följs upp. Slutligen behöver Gävle Praktiska gymnasium se till att eleverna har tillgång till en elevhälsa med samtliga av lagen före-

skrivna kompetenser och att dessa ges förutsättningar att arbeta förebyggande i syfte att minska elevers studieavbrott.

Motiveras eleven till att delta i och genomföra de åtgärder som formulerats för att eleven ska kunna nå kunskapskraven?

Här granskas skolans arbete för att säkerställa att eleverna motiveras till att genomföra de stödinsatser som är överenskomna, till exempel särskilda insatser för att främja deltagande vid specialiserade stödtillfällen eller åtgärder inom ramen för ordinarie undervisning.

Enligt rektorn är omsorgen om eleverna skolans styrka snarare än det pedagogiska stödet, när det gäller att motivera eleverna i urvalet. Både rektorn och lärarna beskriver Gävle Praktiska gymnasium som en liten skola med trevlig atmosfär där de flesta eleverna trivs. Flera av lärarna har arbetat många år på skolan, trots att det under alla år varit turbulens i ledningen. Nuvarande rektorn har enligt lärarna bidragit till att samtalsklimatet blivit bättre.

I intervjuer med eleverna framkommer att de flesta trivs bra i skolan och alla kan nämna någon lärare eller mentor, några elever kan nämna flera, som de känner förtroende för. De beskriver vuxna som lyssnar och peppar dem att arbeta vidare. Samtidigt uppger de flesta eleverna i urvalet att de oftast pratar kring skolarbetet och frånvaron med sina mentorer och lärare. Det framkommer att få vuxna har den kontakten med eleverna i urvalet att de känner till elevens situation även utanför skolan, även om undantag finns. Enligt en av mentorerna håller han sig från den typen av samtal då han känner att han inte kan hantera annat än det som ligger inom ramen för hans lärarprofession. Istället hänvisar han till skolsköterskan. I intervjun med lärare och mentorer framkommer också att de känner sig ensamma i sin roll när det gäller att stötta och motivera eleverna och skulle önska mer stöd och handledning av elevhälsan. I samtliga intervjuer framkommer att alla mentorer gör så gott de förmår när det gäller att stötta eleverna, men att det skiljer sig åt huruvida de klarar sitt uppdrag. Vissa mentorer är lyhörda och har en dialog med eleven kring vilket stöd eleven behöver men alla mentorer arbetar inte på det sättet. Enligt uppgift från elever i urvalet finns det mentorer som de upplever skapar ångest genom att ställa krav och ge ultimatum istället för att stötta dem.

Flertalet elever i urvalet beskriver mycket av undervisningen som tämligen omotiverande. Eleverna uppger att det finns lärare som peppar dem och som berömmar dem när de gjort något bra, vilket också bekräftas i intervjun med lärarna. En av eleverna beskriver också att de i något ämne haft möjlighet att påverka upplägg och undervisningen i ämnet, vilket gjorde att ämnet blev roligare att läsa. De har möjlighet att gå till Studion för att få extra hjälp, men få av

eleverna i urvalet som behöver detta kan motivera sig att ta emot den hjälpen. Något ytterligare stöd, exempelvis av mentorn eller specialpedagogen att motivera eleverna kring skolarbetet framkommer inte i intervjuer med lärare eller elever. Rektorn menar att de behöver skapa mer utrymme för pedagogiska diskussioner för att bättre kunna fokusera på att ge eleverna pedagogiskt stöd vid sidan av god omsorg, som han anser att skolan är bra på. Även lärarna efterlyser i sin intervju mer pedagogiska diskussioner där de kan utbyta kunskaper och erfarenheter kring undervisningen och hur de bättre kan stödja elever som behöver det.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att Gävle Praktiska gymnasium behöver utveckla sitt arbete med att motivera elever till att ta del av stödinsatser. Relationerna mellan lärare och eleverna i urvalet som främjar elevernas motivation och lust att lära är beroende av lärarens förhållningssätt och förmåga att skapa lust och motivation. Gävle Praktiska gymnasium behöver därför utveckla ett skolövergripande arbets- och förhållningssätt som ger varje lärare bättre verktyg att främja relationerna mellan lärare/mentor och elev. Vidare behöver Gävle Praktiska gymnasium utveckla lärarnas möjligheter att motivera eleverna i undervisningen genom variation och anpassning liksom ett ökat elevinflytande.

Samverkar berörda aktörer inom skolan kring eleven så att stödet genomförs så effektivt som möjligt?

Här granskas att elevens behov av stöd är utgångspunkt för att skolans olika aktörer (mentorer, lärare i såväl yrkes- som gymnasiegemensamma ämnen, SYV och EHT) arbetar gemensamt för att definiera och formulera vilket stöd eleven behöver för att kunna nå målen.

Enligt rektorn och lärarna förekommer informella möten mellan lärarna där de samverkar i pedagogiska frågor kring hur de kan stötta olika elever i urvalet. Lärarna uppger att de dagligen samtalar kring olika elever och hur de kan stötta dem på olika sätt. Däremot uppger rektorn och lärarna att denna typ av samtal sällan sker under formella möten såsom lärarkonferenser och arbetslagsmöten. Enligt mentorerna har det länge funnits önskemål om bättre samverkan mellan lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena och lärarna i yrkesämnena men det har ännu inte lett till något. Ständiga rektorsbyten (sju rektorer på åtta år) har enligt lärarna gjort att det varit svårt att få någon kontinuitet i utvecklingsarbetet. Istället har det förekommit kortvariga lösryckta projekt som runnit ut i sanden då en ny rektor har tillsatts. Rektorn uppger att han har som

intention att skapa utrymme för pedagogiska diskussioner, men att det ännu inte funnits möjlighet att arbeta med detta då tiden mest gått åt till att "*släcka bränder*".

Vidare efterlyser mentorer och lärare en bättre samverkan med elevhälsan. Det framkommer i intervjuerna en upplevd frustration hos flera mentorer över att de inte kan stötta eleverna i den utsträckning de vill och att de saknar kompetens och möjlighet att komma vidare när det gäller åtgärder för flera elever i urvalet. Enligt såväl mentorerna som elevhälsan är det sällan som mentorerna får ta del av vad som framkommit vid elevhälsomötena med hänvisning till sekretessen. Rektorn bekräftar att denna samverkan skulle kunna fungera bättre.

Enligt lärarna och elevhälsan har elevhälsan inte alls fungerat denna termin då de menar att tillgång till kompetens saknas, både inom elevhälsan och hos ledningen. Elevhälsan uppger att de kontaktat huvudmannen för att lösa problemet, men utan att det ännu gett något resultat. För närvarande har skolan tillgång till skolsköterska på halvtid. Enligt rektorn kallas skolläkare och psykolog in vid behov. Skolsköterskan fungerar också som kurator, men menar att hon inte har tid för regelbundna samtal med elever som behöver sådant stöd. Istället hänvisar hon till externa resurser vid behov. I elevintervjuerna framkommer att detta inte alltid fungerat och att eleven i fråga står utan det stöd av kurator som hen behöver. Studie- och yrkesvägledare har inte funnits tillgängliga sedan i maj 2014. Istället har en av eleverna på eget initiativ kontaktat en studie- och yrkesvägledare utanför skolan då hen haft behov av sådant stöd. Enligt rektorn kommer en studie- och yrkesvägledare att finnas tillgänglig på skolan 20 procent från och med februari 2015. Vidare framkommer att en rekrytering har påbörjats för att få tag i specialpedagog. Under tiden fungerar en nyutexaminerad lärare som så kallad specialresurs, vilket i praktiken innebär att eleverna inte har tillgång till någon speciallärare då läraren i fråga uppger att han saknar sådan kompetens. Detta bekräftas i intervjuer med mentorer, lärare, elever och elevhälsan. Såväl företrädaren för huvudmannen och rektorn beskriver denna situation som mycket olycklig för eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att Gävle Praktiska gymnasium behöver utveckla samverkan mellan lärare, mentorer och elevhälsans olika kompetenser. Lärarna i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen behöver i högre grad samverka kring planering och genomförande av undervisningen, i syfte att skapa en helhet för eleverna och bidra till att stödet blir så effektivt som möjligt.

Metod och material

Under hösten 2014 och våren 2015 granskar Skolinspektionen skolornas arbete att förebygga studieavbrott vid 31 skolor i landet. Av dessa skolor har 8 kommunala huvudmän och 23 fristående huvudmän granskats.

Granskningens utgångspunkt har varit djupintervjuer med ca fem elever per skola som vid tidpunkten för granskningen var inskrivna på yrkesprogram. Urvalet av elever har baserat på en riskvärdering av elevens stödbehov, där elever med störst stödbehov valts ut för granskningen. Valet av elever har utgått från risksignaler från betygskatalog tillsammans med omfattande frånvaro. Granskningen har genomförts genom att inspektörerna inför besöket i skolan har tagit del av de utvalda elevernas individuella studieplaner, eventuella åtgärdsprogram och en sammanställning av skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete.

Vid besöket har de utvalda eleverna intervjuats enskilt. Även de utvalda elevernas mentorer har intervjuats enskilt. Dessutom har lärare, rektorn och representanter för elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen intervjuats. Besöket har avslutats med en muntlig återkoppling till rektorn om de preliminära resultaten av granskningen. Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.